

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre . .	1 „ 50 „
Egyes szám ára .	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:
Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1884. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági
társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelen-
legi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra
a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre . .	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben el-
fogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfize-
téseikkel még hátralékban vannak, tisz-
telettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szí-
veskedjenek előfizetéseiket minél előbb meg-
újítani, hogy lapunk szétküldésében za-
var ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vá-
sárhelytt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán
Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfi-
zetési pénzek vidékről — legezélszerűben
posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre,
lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Ipar-ügy.

Kézdi-Vásárhely, okt. 1.

Egy év múlva Budapesten meg-
nyílik az országos kiállítás s ekkor ipa-
rosaink bemutatthatják ország-világ előtt,
hogy mennyire haladott a magyar ipar
s mily reményeket táplálhatnak az iránt
a jövőre nézve. Hogy minő lendületet
fog adni a magyar iparnak az új ipar-
törvény, mely a mai napon lépik életbe,
azt most még bizonyossággal nem tud-
juk, nem is tudhatjuk; de hogy a ren-

dezendő országos kiállítás, ha t. i. ipa-
rosaink felhasználják a kínálózó kedvező
alkalmat, iparunkon nagyot fog lendi-
teni: az kétségtelen.

És itt nem tehetjük, hogy ipa-
rosaink figyelmét fel ne hívjuk egy igen
fontos körülményre. A nevezett orszá-
gos kiállításban részt fognak venni ke-
leti szomszédaink is, a mit annak idején
lapunkban is jeleztünk volt. Gróf Zichy
Jenő néhány héttel ezelőtt Bulgáriában
és Romániában járt, hol a legszivesebb
fogadtatásban részesült, s mindkét he-
lyen biztosított a kiállításban leendő
készséges részvételről. Ez iparosainkra
nézve, kiknek nagy része a keleti szom-
széd országgal már is összeköttetésben
van, igen fontos és örömdetes esemény.
Mert ez, észszerűen felhasználva az al-
kalmat, kétségtelenül nagyot fog lendi-
teni a mi iparunkon. Régi dolog ugyanis,
hogy iparunk felvirágztatásának egyik
feltétele az, miszerint első sorban meg
kell hódítanunk e tekintetben a keleti
tartományokat. Szükséges tehát, hogy
megragadjuk az alkalmat, midőn ké-
pességünket bemutatthatjuk.

Nézettünk szerint erre a kiállítás a
lehető legjobb alkalom lesz. Mutassuk
be képességünket az ott megjelenendő
keletieknek; és itt egy körülményre
különösen felhívjuk az érdekelt iparo-
sok figyelmét. A kiállításnál a főszűlt
fektessük arra, hogy meggyőzzük a ke-
letieket, miszerint nálunk sok dolgot ol-
csóbban megkaphatnak, mint a hogy
máshonnan eddig beszerezték. S ha ezen
benyomást akarjuk kelteni a keletiek-

ben, mellőznünk kell a költséges elő-
állítás; igyekezzünk inkább azon, hogy
minél tökéletesebb és minél jutányosabb
cikkekkel állítsunk ki. De másfelől töre-
kedjünk arra is, hogy iparcikkjeink elő-
állításánál ne hagyjuk figyelmen kívül
a keletiek izlését is. Mert valamint ne-
künk, úgy nekik is megvan a maguk
izlése.

A kiállításunkon felállítandó keleti
pavillonra még azért is felhívjuk ipa-
rosaink figyelmét, mert ott megismerked-
hetnek a keletiek izlésével és elleshetik
azoknak igényeit. Ez pedig szintén nem
megvetendő előny lenne reánk nézve.

Vegyünk tehát részt a kiállításban
minél tömegesebben; mutassuk be ké-
pességünket, mert mostanában aligha
lesz ennél kedvezőbb alkalom iparunkat
megismertethetni.

Egy iparos.

Országgyűlés. Szombaton a képviselő-
ház és főrendiház ülést tartott, mely alkalom-
mal mindkét házban megválasztattak a kor-
elnökök és korjegyzők. Az országgyűlést
ő felsége a király hétfőn nyitotta meg trón-
beszéddel a szokásos ünnepélyesség mellett.

A nagy. kir. operaház.

Emlékezetes esemény volt a zenére Ma-
gyarországban a dalműnek bevonulása új
palotájába a budapesti sugáron. Ezen em-
lékezetes esemény szombaton este történt,
midőn ő felsége a király jelenlétében a m.
kir. operaház megnyitott. Nyugtalanul
várta a közönség e díszes épület befejezését.
Számátalan csoportban zárandokoltak a nyers
épület elkészítésétől fogva fővárosunk s or-

szágunk e díszes zene-emlékét megtekinteni;
s a sajtó, mely folyton felügyelt s tudósított
a munka haladásáról s a tett művészi intéz-
kedésekről, vezérezikkekben üdvözölte a
megnyitót.

Az utolsó napok, az összpórák meg-
kezdésével, bámulatos meglepetést hoztak
azoknak, kik a remek nézőtermet gyönyörű
derült szépségében, káprázatos díszében s
rokonzenves világításában megpillantották.
Elnémultak a panaszok, melyeket a városnak
helytelen takarékosága ellen emeltek, mely
az épület szűk voltát, ferde állását, szorult
környezetét, pompás tervezetének, oldal-
s homlokzat-építésének s loggiájának egysze-
rűsítését eredményezte. A térszínnyel
eredő kis mértékeken kívül emberfeletti erő-
vel és iparkodással lett megoldva e színház-
ban mindaz, mit a szépség díszé s kellemé, a
kényelem, egészség s biztonság kellei
igényelnek.

Az utcáról a terem felé haladva, foko-
zódó hatást gyakorol a szemlélőre a beren-
dezés, az anyag, a díszítés. Belépési csar-
nok, lépcsőház, lépcsőfolyosók remek már-
ványalkotásuk; a közönség üdítő helyének
szánt foyer pedig, a loggia mögött, a külső
helyiségek valódi ékköve.

A nézőtér, kezdve a színpad magas
párkányától, egészen a karzat középső mé-
lyítéséig, valóságos tárlháza a díszítési fény-
pontonak. Lényegileg két részből áll stílus
dolgában, az előtér s a patkóalakú beltérből.
Amaz fehér értü veres márványból, magas
renaissance izlésben tartva, aranyozott fejű
s alapu oldaloszlopokkal, felülmúlja az ősz-
szes modern színházak proskéniumait; méltó-
ságos s a mellett legkevésbé sem nehéz-
kes tartásával, remek megnyitója a belső te-
rem könnyed, világos színű alkotásának. Az
építézet gyakran hallott hasonlatával élve:
ha az megfagyott zene, akkor mondhatni,
hogy az előtér egy nyugodt, emelő megnyitó
adagio, míg a beltér karzatsorai derült al-
legro. A királyi páholy magas boltíve mel-

A „Székelyföld“ tárczája.

Majd, ha nagy lesz . . .

Puha, pehely párnák ölen
Gyűgyög még a kis gyerek
S lopva most, az édes álmom
Játéki közt lepi meg.
Lehanyatlak apró keze,
Csörgősipja földre hull;
Álmában is anyját látja,
Két kis arca úgy kigyul!
Bölcső mellett anyja nézi
Boldog alvó gyermekét.
Oh, mi édes örömrözet
Járja százsorát szívét!
„Majd, ha felnőtt a kis fiu,
Majd, ha nagy lesz, istenem!“
Ezen jár a gondolatja
S kicsikéjét elringatja:
Aludj, aludj csendesen.

„Majd, ha felnőtt, majd, ha nagy lesz!“
Nem láthatni a jövőt.
Ki mondja meg, küzdve létért,
Mennyi bánat sújtja őt?
Mert szerelme lánghevetől
Tulragadva, elvakul,

S boldogságát gyöngye kezek
Török össze álnokul;
Majd baráti, önnön vére,
S mi csak itt lemn üdvöt ad,
Megcsalja mind! Elhagyottan
Porba hull ő s ott marad.
Csöppnyi öröm, tenger bánat,
Mit jövője rejteget,
Most boldog csak bölcsőjében,
Tán anyja sem tudja ezt . . .
„Majd, ha felnőtt a kis fiu,
Majd, ha nagy lesz, istenem!“
Ezen jár a gondolatja,
S kicsikéjét elringatja!
Aludj, aludj csendesen.

Gödri Ferencz.

Gombos uram leánya.

(Elbeszélés.)

Irta: Dobay János.

(Folytatás.)

Az ifju kőröleg emelte szemeit apjára s
rémülve kiáltott fel. Az öreg arca ólom-
nűvé vált, szemei nagyra nyitak s rémült
kifejezéssel néztek rá s ajkai érthetetlen han-
gokat rebegtek.

Az ifju gyöngéd részvétellel vette körül
atyját, azt hiva, hogy csak testi baj s nem
is sejtve, hogy e változásnak belső oka
is lehet.

Végre az öreg némileg magához tért,
de arca még mindig sápadt volt.

— Te a Gombos leányát szereted . . .
Szegény, szegény fiam, hogy még téged sem
kímélt meg a sors e csapástól! . . .

— Beszéljen atyám, az égre kérem,
mert szavaival kétségbe ejt.

— Fiam! — szólt az öreg rekedt, tom-
pa hangon — te soha sem lehetsz a Gombos
veje. Érted? . . . soha! . . .

— Oh atyám, te meg akarsz engem
ölni! — kiáltott fel kétségbeesetten az ifju.

Törös sokáig hallgatott, mintha küz-
dött volna magával; végre lassu, de határo-
zott hangon így kezdé:

— Ha kevésbé ismernél, megkísérte-
ném e végzetes szerelemből kigyógyítani,
mielőtt szivedet tán örökre megtörném, de
tudom, hogy ez mit sem használna, te aka-
ratom ellenére is nőddé tennéd e lányt. Így
tehát — ha szívem vérzik is, hogy épen az
én kezemből kell vennem a csapást — őszin-
tén el kell mindent mondanom. Te férfi vagy
s ki fogod állani a csapást. Nehezemre esik

szívem régi sebeit újból felszakgatnom, de
megteszem, hogy megóvjalak egy olyan lé-
péstől, mely az örülésre vezethetett volna.
Elmondom neked életem történetét, mely
szoros összefüggésben van ezen ügygyel s
aztán, ha mindent tudsz, tégy azt, a mit
szíved és eszed tanácsol.

Huszonegy éves koromban nőül vettem
egy kedves szép leányt, kit én rajongásig
szerettem. Egyszerű tapasztalatlan falusi
leányka volt, egy kissé tetszelgő, egy kissé
könnyelmű, de e mellett annyi szép és ne-
mes tulajdonsággal bírt, hogy hibáit szívesen
elnéztem neki. Ez a nő volt anyád, ki másfél
évi házasság után voled ajándékozott meg
engem. Nem tudom leírni, hogy mily boldog
valék én 2 évig. Ha napi munkából haza
tértem s anyád édes, mosolygó arccal fo-
gadott, vagy ha a te kedves gyermeki csa-
csogásaidat hallgathattam, úgy találtam, hogy
mindenem megvan, mi az embert boldoggá
teheti. Ebben az időben legjobb barátom
Gombos volt, ki akkor szomszédságomban
lakott. Együtt nőttünk fel mint jó pajtások
s én igazán őszinte, meleg baráti érzelmeket
tápláltam iránta. Gyakran vettem észre, hogy
Gombos különös szemekkel nézi nőmet,
azonban ismervé különöz, mogorva természe-

lett emelkedő énekhar négyes alakjai közép-pontját képezik a terem oldalszítésének. Lotz «Olympus»-a, a csillár ötszáz gázláng-jától megvilágítva, melyeknek fényét a közönség felé tejszíni ellenző üvegeszék enyhítik, ragyogóan tekint le a bámuló nézőre; valóban mesteri műve a festői távlatnak, mert bárholnan tekintve, természetes hatással jelentkeznek a csoportok alakjai. A világitás kitűnően emeli a festményeket, az aranyozott s ezüstölt fal- és támlaképmények, a páholysok izlésesen redőzött veres színű függönyeinek hatását. A gázvilágítás kellemes fényű. A szellőztetési szerkezet teljesen megfelel a várakozásnak, melylyel elébe néztek; sokkal jobb a bécsinél, s tökéletesen kiszellőzteti a romlott meleg levegőtől a termet; persze minden ülőhelynek külön szellőztetési rostélyja s szellentyűnyílása van.

Pont hét órakor jelent meg a király őfelsége Klotild főherceggasszonygyal és Mária Dorottya főhercegnővel. A király beléptekor a zenekar hármast tust zendített rá, a közönség felállással üdvözölte őfelségét, mit a király főhajrással visszonzott.

Az előjáték Bánk-bán és Lohengrin előjátékai s első felvonásaiából s Hunyadi László közbetett nyitányából állott.

Őfelsége pontban fél kilenczkor hagyta el a színházat Albrecht főherceggel s kíséretével.

Az ünnepi hangulattal érkezett közönség ünnepi hangulattal hagyta el a házat. S most, a megnyitót est ismétlései után, szép reményekkel tekintünk e dalműhöz igazi felavatásra, a zenei muzsa valódi bevonulása, a teljes művek díszes, önálló előadása elé.

Levelezés.

Csikmegye.

Gyergyó-Tölgyes, 1884. szept. 26.

Haladj göröngyös utadon fáradhatatlanul, Kizldj a nehézségekkel szemben bátorsággal s kitűzött célelőzhez a siker elvezet!...

Ezt tüzte ki központul Gyergyó-Tölgyes és vidéke lakosságának értelmes osztálya, midőn megfogalmazott agyában azon szép és üdvös gondolat, hogy a szegényebb sorsu iparos- és földművelő-osztályt az átkos uzsora nyomása alól kimentse. Hosszu vajudáson ment keresztül, az igaz; de végre is sok eszmecserre és vitatkozás után megszületett a kis, de ép és egészséges magzat: „Gyergyó-Tölgyes és vidéke takarékpénztár-részvénytársulata”. Létrehozásában az orosz-lán-rész dr. Lázár János szolgabíró és id. Török Antal kereskedő urakat illeti, mert mig az első tanulmányai után szerzett tapasztalatai s tanácsaival mint elnök vezette az alapszabályok kidolgozására kiküldött bizottságot munkálataiban s nem remélt gyors eredménnyel gombolyítja le a bizottság

tét, nem sok súlyt fektettem rá. Biztam azonban és barátomban egyaránt. Egy napon aztán boldogságom szét lett dula. A mint egy délután véletlenül hazatérve szobámba léptem, Gombost találtam ott, ki épen akkor ölelte át nőmet. Az asszony pirulva bontakozott ki karjai közül, azonban a megsértett nő felháborodásának minden jele nélkül. A mint engem megpillantottak, a nő egy sikoltással felém rohant és nyakamba borult, Gombos pedig, mielőtt magamhoz tértem volna, vad tekintetel vetve rám, szó nélkül távozott. Másnap elhagytam a veszélyes szomszédságot s ide költöztem, Gombos meg a falu tulsó felére tette át lakását. Egy falu feküdt köztem és ama ember közt, de egy ország sem lett volna elegendő, hogy nyugalmamat visszaadja. Meg valék győződve, hogy anyád nem bűnös s csak gyenge volt, hogy ama daemóni ember szavait meghallgatá, de azért szívemet vad féltékenység gyötörte. Kerestem az alkalmat, hogy vetélytársammal találkozhassam, azonban ő mindig gondosan került. Ebben az időben tán gyilkos is tudtam volna lenni. Hónapok multak, Gombosnak egészen híre veszett, valahol Romániában kóborolt s így a nyugalom némileg visszatért keblembre. Anyád kétszeres gyöngédséggel igyekezett hibáját

lelkiismeretes közreműködésével a kezébe vett ügy tonalát, addig az utóbbi, ki szintén tagja volt a bizottságnak, folytonos levelezés útján érintkezésbe lépett a szak- és pénz-emberekkel, s csak is ily kitaró ügybuzgalom mellett sikerülhetett, hogy rövid időn a bizottság a kidolgozott alapszabályokkal léphetett a nagygyűlés elé, el- vagy el nem fogadás végett megvitatás alá bocsátva azt. No de most jött a nehezebb rész, most jött a vitatkozások óriási halmaza! Ergo nagygyűlés! Itt már szabad szólása van mindenkinek, már t. i. a ki részvénytől rendelkezik. Fel is használtuk ezen szabadságot, mert volt oly viharos gyűlésünk, hogy ahhoz hasonló csak a zágrábi horvát tartománygyűlés lehet; azonban megjegyzem, hogy Starcevicus szellemével még sem engedték magunkat megárgnyékozni; hanem hát egy része a részvényeseknek azt tartotta, hogy „ugy szép az élet, ha zajlik”, mig többen azt remélték, miszerint „a hullámzó tenger háborgás után lesz sima tükörré”. Felhasználta bizony ott a szólás-szabadságot mindenki, a ki csak némileg is konyított a dictio- és eloquentiához; csak izraelita polgártársaink ültek szótlanul, komolyan tekintgetve jobbra-balra, hol előre, majd hátra s néha-néha egyet simitva szakállukon és esavaritva csinosan felgöndörített lelőgő füreteken, — már t. i. ki ilyennel rendelkezett — bámulva néztek a gesticuláló kezekre; mert hát persze a jámborok közül többen nem értik ezt a mi édes anyanyelvünket; nem engedte azt elcsajátítani 10—15 év alatt a czándura és dulap utáni lótas-futás s a spiritus-misolás nagy és hasznos mestersége; végre is azt gondolják; elég, ha magyar honpolgárok vagyunk, minek akkor még magyarul is beszélni? Köztiük lévén, önkénytelenül eszembe jutott Tóti Dorka gézi boszorkánynak a sötétség királynéjához intézett következő válasza: „Magyarország szép föld, nagy föld, hol minden nemzetek laknak, még magyarok is!! hol mindenféle nyelven beszélnek, még magyarul is!!”... No de térjünk a dologra.

A gyűlés vezetésére elnökül a közbizalom Urziclanu János urat kérte fel, ki el is foglalván elnöki székét, a gyűlést megnyitotta s annak első része, az alapszabályok reviziója, minden nehézség nélkül folyt le, de ezután következett a hadd el hadd!... a tisztviselők fizetésének meghatározása s azoknak és a bizottságoknak megválasztása. Itt már azután előállottunk a dictiók egész halmazával, ugy annyira, hogy mindenki beszélhetett s beszélt is csak az elnök szava veszett el a zajban, épen mint a Sahara pusztában egy hang, és hozzá még az a malheur-je is volt tisztelt elnökünknek, hogy a még akkor tiszteltetbeli díjtalan nagyreményű takarékpénztári leendő szolgá-practicans D. L. elfelejtette a nélkülözhetlen elnöki csenge-

jóvátenni, s midőn azt hívtam, hogy házamhoz ismét visszatért a régi boldogság, akkor készült a legrettenetesebb csapás. Be kellett mennem a szomszéd városba peres ügyekben s midőn két nap mulva visszatértem, a házat üresen találtam. Nőm nem volt sehol... eltűnt... Nem tudom neked elmondani, édes fiam, hogy mit szenvedtem ebben az időben; sokszor valék azon ponton, hogy véget vessek nyomorult életemnek, hanem te mindig visszatartottál sötét szándékomtól. Mi lett volna apa és anya nélkül! Bebarangoltam az egész megyébe, ha valahol valami nyomát fedezhetném fel anyádnak, de sehol semmi. Mintán arról hítes meggyőződést szereztem, hogy nem valami szerencsétlenségnek esett áldozatul, mind erősebbé vált bennem a meggyőződés, hogy ismét Gombos mérte rám e csapást, ámbár semmi körülmény nem látszik ezen gyanumot igazolni. Gombos ezen időben nem volt honn, legalább senki sem látta őt a faluban, azonban mindennek dacára sejttem az azt sugá, hogy ő volt. Elhatároztam, hogy átmegyek a határon, s Romániában fogom felkeresni Gombost, s titokban szemmel tartva, tán nyomra akadhatok. Azonban ez sem vezetett eredményre. Ismerősei mindenütt azt felelték, hogy már két hónapja nincs Romániában. Ezen

tyűt az asztalra megszerezni, kit midőn figyelmeztetni bátorokdram tévedésére, nem haraggal arcán egész indignatioval mondá: „Hát a rendező mért oly rendetlen? miért nem mondta, hogy hozzak requisitumba egyet?”... s ezzel ott hagyott a faképnél s másnap elcsapta magától a takarékpénztárt. Érdemes elnökünk, látván, hogy csillapításaival nem sokra megy, egy jó tervet gondolt ki magában; hagyott ugyanis bennünket a szabályok ellenére kényünk kedvünk szerint folyton beszélni, azt gondolván, hogy majd csak belefáradnak s berekednek a szónokok s akkor majd ő kerekedik felül; de bizony tervével most az egyszer ugyancsak cserben hagyta a studium generale, főképp szeretetreméltó orvosunknál, kinek szintén nem kis érdeme van az intézet létesítésében s ki behatóan bármily sokszor és sokat beszélt, mégsem rekedt be. K. V. barátommal egy hosszú utra határoztuk el magunkat: a Sipka szoroson keresztül a Száva... akarom mondani a Putna hidján át Bosniába, — persze Tölgyesen — hova szerencsésen megérkeznénk, árpaléval láttunk hozzá gyuladása esett, siralmasan kifáradt torkunk locsolgatás mütéte általi enyhítésére, mi rövid idő alatt teljesen sikerült is. Azonban, miután azt tartottuk, hogy keveset a jóból, tehát megváltunk „Grand Hotel Bosnia”-tól s felkerestük zajongó ellenfeleinket, de legnagyobb bámulatunkra, a mint nálunk, ugy náluk is, a higgadt temperamentum került fölénybe s így csakhamar készen voltakunk azzal, minek előbb-utóbb létesülnie kellett: „Gyergyó-Tölgyes és vidéke takarékpénztár-részvénytársasága” megalakításával. Ekkor önként mindenki így sohajtott: „Csakhogy ezen átestünk!” Mert elérte az cél ez üdvös intézet megalapításával. A cél! mely az volt és lesz, hogy szabadítsuk ki már valahára a szegény s néha anyagiilag megszorult járási lakosságot a szármatlan karvalyok körmei közül, kiknek előbb-utóbb biztos prédál esett volna.

Az intézetnek 1500 részvénye után jelenleg 15,000 frt alaptőkéje van s e mellett a betétek összege is szépen szaporodik. Szeptember hó 1-én volt megnyitása ez üdvös és jótékony intézetnek s eddig is nem remélt eredménnyel lepett meg bennünket, mert e hó még nem telt el s már is 25—30 ezer forint forgalmat képes felmutatni, s bizton hiszem, — ha ugyan a kezelők eddigi lelkiismeretes ügybuzgalmukkal továbbra is az intézet jövőjének szentelik munkásságukat — hogy az rövid időn teljes virágzásban lesz.

Jaj!... de most látom, hártam mutat az óra! Sietve a hivatalba! Offitium praece-dit! Cikketmet sietve bevégzem s tollamat leteszem... de nem örökre; mert ha a tek. szerkesztő ur megengedi, más alkalommal is fel fogom keresni.

B. J.

hir még jobban megerősített gyanumban. Ha ott nem volt, akkor otthon kellett rejtőznie s így minden bizonynyul ő követte el az iszonyu tettet. Visszatértem és elhatároztam, hogy titokban mindaddig állók lesben házánál, mig végre is találkozni fogok vele. A kétségbeesett ember szívósságával kezdettem tervem kiviteléhez. Napokon keresztül minden éjjel ott álltam a bokrok között, várva őt, s végre tán két hét mulva csakugyan megjelent. Sötét viharos éj volt, s ő vigyázva, óvatosan surrant be a házba. Alig fél óra mulva ismét visszatért s sebes léptekkel az erdő felé vette az útját. Én követtem hegyen-völgyön keresztül, mig egy hegyszakadéknál hirtelen eltűnt szeimeim elől. Megvártam a reggelt, felkutatam minden bokrot, megvizsgáltam a hegyszakadékokat, hogy nincs-e valahol valami rejtett üreg, de sehol sem találtam akkor buvóhelyet, hová elrejtőzhetett volna. Eltűnt, mint ha a föld nyelte volna el. Kétségbeesve tért vissza, s folytattam tovább a lest. Egy pár nap mulva ismétlődött az előbbi jelenet. Az említett helyen ismét eltűnt, s az én kutatásom újból eredménytelen maradt. Elhatároztam, hogy a legelső találkozás alkalmával nem engedem többé körmeim közül kiszabadulni. A várva várt alkalom megérke-

Felhívás.

A mult év október havában Háromszék megye kézdi- és orbai kerületekben az „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet két-két növendéke által a községi előjáróság és lelkész urak szíves pártfogása mellett eszközölt gyűjtés oly szép eredményt mutatott fel, hogy a felemelt létszám szükségletei is abból fedezhetők voltak. E körülményből kifolyólag azon bizalomteljes kéréssel járulok sepsi és miklósvári járásközségeinek lelkészeihez, előjáróhoz minden nemes-szívű lakóhoz, hogy a folyó hóban hasonló czélból hozzájuk küldendő árvainkat jól fogadni és önzetlen czélunk pártfogása által a még felvételre való számos árva könnyeit letörölni szíveskedjenek.

A megyei alispánság folyó évi 7793. számú leiratával a kéregetést engedélyezte.

Hiszem s meg vagyok győződve, hogy intézetünk, mely 10 évi pályafutás után bebizonyította azt, hogy missioját híven betölti és ez ideig már e megye területéről 56 árvát részesített a nevelés és ápolás jótéteményeiben, a megye e két kerületében is kellő pártfogóra talál.

K.-Vásárhelyt, 1884. szept. 30-án.

Bárá Szentkereszty Stephanie, intézeti elnök.

Külömfélék.

— Kézdi-Vásárhely város képviselő-testülete folyó hó 30-án tartá meg őszi rendes közgyűlést, melynek főbb tárgyát az 1885. évi községi költségvetési előirányzat tárgyalása képezte. A tanács által előterjesztett előirányzat részletes tárgyalás alapjául elfogadtatván, az egyes tételknél kevés módosítással egészben elfogadtatott. E szerint a jövő évi bevétel 23531 frt 20¹/₂ kbrban és a kiadás 23216 frt 22 kbrban lett megállapítva. A tárgyalás rendén felmerült egy kellemetlen incidens is, mely rövid időre felzavarta a kedélyeket. Egyik képviselő ur (nevet nem említnék, hogy minden esetleges polemianak elejét vegyünk) azon alaptól kiindulva, hogy „odalent azt beszélék”, vádolta a tanácsot, mire a polgármester tüzetes felvilágosítást nyújtott arra nézve, hogy mennyi hitelt lehet adni e vádnak, s egyszerűsmdn erőlyesen kinyilvánítá, hogy kész állásáról is lemondani, ha a képviselőt követelt eljárásával nincs megelégedve. A képviselő-testület bizalmat szavaz a polgármesternek s kéri, hogy hivatalát eddig tanúsított buzgalomával s jóakarásával továbbra is viselje. Miután említett képviselő ur is kinyilvánította, hogy szavai tévesen magyaráztattak s hogy neki nem volt célja a polgármester hivatalos működését gáncsolni, polgármester lemondását visszavonja s a gyűlés napirendre tér. — A gyűlés többi ke-

zett. Szép holdvilágos este volt, s ő nem gyanítva semmit, sebes léptekkel közeledett háza felé. Midőn alig volt egy pár lépésnyire buvóhelyemtől, elébe léptem. Elsapadt látásomra s mozdulatot tett, hogy meneküljön, azonban bennem lángot vetett a harag és gyűlölet, ádáz dühvel rohantam rá, s megragadva, fülebe döngtem: Hyena, hová tetted nőmet? Ő óriási erőfeszítéssel igyekezett kezeim közül kiszabadulni, de a harag emberfeletti erőt kölcsönzött izmainnak. Látva, hogy nem szabadulhat körmeim közül, védeni kezdette magát. Éreztük mindketten, hogy ez élet-halál harc, melyből csak egyik kerülhet ki élve, s azért igazi vadállati dühvel nyaláboltuk át egymást, fogaink, körmeink voltak a fegyverek, minden csak azt kereste, hogy hol üthet sebet a másikon. Én is szerettem őt — lihegő fogait csikorgatva — és most enyém. Megöllek kutya, hogy senkinek se legyen joga hozzá rajtam kívül. Felordítottam dühömben, s oly erővel szorongattam, hogy csontjai ropogtak bele. Így folyt az élet-halál harc; egy pissenés, egy fájdalmas hang nélkül marczangoltuk egymást. Érzem, hogy ereje lankad, s lelkemkor pokoli diadalérzet tölté el, hanem ekkor egy hirtelen mozdulattal karját kiszabadítá, s a következő pillanatban

vésbé fontos tárgyai közül még meg kell említenünk, hogy az új ipartörvény által előírt szabályrendelet az erre nézve kiküldött bizottság által beterjesztetvén, helyben hagyatott. — Élénk vitára adott alkalmat azon megyei rendelet, melyben a brassó-otjói állami utvonalon Kézdi-Vásárhely területén átvonuló részére 199 kézi és 66 igás napszám irányoztatott elő a város terhére. A képviselőtestület megbízta a tanácsot, hogy ezen ügyben folyamodást intézzon, mivel ezen ut állami ut lévén, nem érzi magát kötelezettségnek annyi napszámmal fenntartásához hozzájárulni, annnyival inkább nem, mivel régebbi időkben maga az állam fedezte a fenntartás költségeit s ezáltal már akkor elismerte, hogy a községek, melyeken ezen ut átvonul, nem tartoznak annak fenntartásáról községileg gondoskodni. O.

— **Fényes esküvő** folyt le f. hó 28-án Dálnokban. K. Horváth Miklós földbirtokos vezette oltárhoz Lázár Mihály országyűlési képviselő bájos fogadott leányát, Vadai Lázár Etelkát. Az ünnepélyen a megye notabilitásai közül mintegy 150-en vettek részt. Az utakon, melyeken a vendégek érkezendők valának, diszkapuk voltak felállítva és Dálnok utcáin zöld ágakkal kirakva. Az esküvő után fényes ebéd volt, melyen pohárköszöntőkben nem volt hiány. A fényes vendégsereg másnap reggel oszlott szét, midőn az ifjú pár számos kocsi által kísérve, Kövesdre, a völgegy birtokára elutazott. Sok szerencsét kívánunk e szép frigyhez!

— **Hymenhir.** Booskor Ádám csiksomlyói birtokos mult hó 28-ikán jegyezte el Adorján Ignác leányát, a mivel és kedves Erzsébetet. Az eljegyzés számos vendég jelenlétében ment véghez Csik-Somlyón, Adorján Imre tanár vendégszerető házában. Áldást kívánunk e szép frigyre!

— **Hymen.** Borosnyai Gábor m. kir. honvéd hadnagy f. év október 5-én vezeti oltárhoz Dr. Spányik József m. kir. ezredorvos kedves leányát, Annát. Tartós boldogságot kívánunk e frigyre!

— **Havazott** mult hó 28-ikára virradólag Csikmegyét környező magasabb hegyeken, s így a Hargitán is. Ennek következtében úgy meghűlt a levegő, hogy hamarában alig várhatunk szép időt.

— **Zeneestélyt rendezett** a csikszentkirályi népzenekar mult hó 28-ikán Gy.-Szt. Miklóson. Mint onnan értesitenek, roppant nagy számú közönség gyűlt össze, hogy a jóra való törekvést telhetőleg megjutalmazák és még nagyobb törekvése buzdítsák.

— **Nagy mértékben tüntetett** m. hó 27-én Szilágyi Etelka jutalomjátéka alkalmával a csikszerepai fiatalok. Az első felvonás alkalmával szünni nem akaró tapsviharral hívták ki a kis művésznőt, a színpalak megett pedig egy követésig zöld lantot nyújtott át, melynek hurjai igen szép apró virágokból voltak készítve, alsó részén jegy piros és fe-

hér színű széles selyemszalag csüngött. Ugy a lant művészi összeállítás, mint a szalag jellemző színe valamelyik technikusunkat dicséri. Mi csak azt sajnáljuk, hogy egy oly kedves színész, mint Szilágyi Etelka, mért van arra kárhoztatva, hogy Homokait a sárból kirántsa.

— **A Rikán belőli honvéd-egylet** folyó év és hó 6-án d. e. 9 órákor K.-Vásárhelyt a minorita-rendiek kantái templomában az Aradon kivégzett 13 vitéz 35-ik évfordulója alkalmából gyász-isteniszteletet tartat, melyre minden igaz szívű honfű és honleány tisztelettel meghívatik. Az ünnepélyen méltóságos és főtisztelendő Bálint Károly kézdiszentléleki plebános apát ur fényes segédlettel fog celebrálni. A résztvevők felkérletnek a Cserey-féle vendéglőben gyülekezni; az elindulást három mozsárlövés fogja jelezni. Isteni tisztelet után az egylet rendes gyűlést tartand; ezután Jancsó Dénes vendéglőjében diszebed lesz. A rendező bizottság.

— **Nekrológ.** Nagy Dániel, K.-Vásárhely város volt polgármestere, 1848—9-iki honvéd őrnagy, széles körben ismert és tisztelt férfiú élete 77-ik évében elhalt. Haláláról a következő gyászjelentés adott ki:

Nagy Dánielné szül. Nagy Károlina bánatos özvegy, a maga és nevelt leánya Nagy Teréz s férje Fejér Albert; valamint az elhunytak testvérei: Nagy Sára s férje Dézsi Mihály; Nagy Rebeka s férje id. Kovács Ferenc s gyermekei; néhai Nagy Zakariásnak hátramaradt gyermekei; néhai Baka Dánielné Nagy Juditnak hátramaradt gyermekei; ugyazintén néhai Nagy Anna hátramaradt férje id. Kovács Imre s gyermekei; és végre az elhunytak apósa Nagy Dániel s gyermekei; valamint számos rokonok nevében mely fájdalommal tudatja a hű férj, jó apa, szerető testvér Nagy Dániel volt cs. kir. nyug. főhadnagy, 1848—49-iki honvéd őrnagy, később K.-Vásárhely volt polgármesterének, folyó év és hó 28-án reggel 5 órákor, életének 77-ik éve s boldog házasságának 16-ik évében hosszas szenvedés után végelgyengülés következtében történt gyászós kimúltat. Az elhunytak hűlt tetemei folyó évi szeptember hó 30-án délután 3 órákor fognak a reformátusok helybeli temetőjében a családi sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke lengjen porai felett! Kézdi-Vásárhelyt, 1884. szept. 28. án.

Temetése szept. 30-án ment végre általános részvétel mellett. Több korszor borította a koporsót, s ezek között egy igen díszes, melyet a városi tanács és képviselőtestület adott. A város összes hatóságai, a honvéd-egylet, a különböző testületek szép számmal voltak képviselve a gyászszeretáson, s nagy közönség kísérte az elhunyt férfit az ev. ref. sírkertbe. Béke poraira!

— **A trónörökös pár Sinaia-ban.** Sinaiból jelentik pénteki kelettel: A romániai királyi pár délután négy órákor nagy kísérettel Predealba ment, hogy Rudolf trónörökösét és Stefánia trónörökösét a román városba való megérkezésükkor üdvözzöljék. A külön udvari

vonat, mely a trónörökös párt hozta, egy negyeddel négy óra előtt robotott be a feldíszített predealai pályaudvarba, hol nagy néptömeg gyülekezett össze. A zenekar e pillanatban az osztrák himnuszt kezdte játszani. A vonat megállása után a királyi pár és a trónörökös pár a legbarátságosabban üdvözölték egymást. Károly király átölelte és megcsókolta Rudolf trónörökösét; a királyné pedig Stefánia trónörökösét csókolta meg. Rövid időzést után folytatták az utat Sinaia-ba. Mikor a vonat a királyi párral és a trónörökös párral elindult, a zenekar a belga néphimnuszt játszotta. E közben a sinaiai pályaudvarban nagy számmal gyűltek össze a környékből összesereglett vidékiek, valamint a Bukarestből és Brassóból érkezett vendégek. Az udvari vonat egy negyeddel hat óra előtt érkezett meg Sinaia-ba. Miután Károly király és Rudolf trónörökös elléptek a kivonult diszszázadok előtt, a vendégek diszkoszikon a villamos fényvel pompásan kivilágított királyi kastélyba hajtottak. Este 7 órákor diszebed volt, melyen a király és a trónörökös pár kíséretében Stourdza román külügyminiszter, és neje, Mayr br. osztrák-magyar követ és fellátalmazott miniszter, Saurma br. német követ, a bukaresti rendőr präfekt és számos román tábornok vett részt. Az ebéd után pompás tüzijáték volt. Kár, hogy a rossz időjárás miatt a kivilágítás összehatása nem volt tökéletes. Már késő éjjel volt, mikor a királyi pár és vendégei visszavonultak lakosztályaikba. — Szombaton délelőtt 10 órákor Rudolf trónörökös és Károly király nagy kísérettel medvevadászatra mentek.

— **A marosvásárhelyi Petőfi-ünnep.** Maros-Vásárhelyen vasárnap délután ment végbe a Petőfi-emléktábla leleplezési ünnepe nagy számú közönség jelenlétében. Az ünnep részleteiről következőket távirják: A Bem-szobor előtti Széchenyi-tér volt a gyülekezési hely. Itt gyűltek össze d. u. 3 órákor a rendező bizottság, a városi hatóság és takarékpénztár, a székely-egylet s Petőfi-síremlékbizottság küldöttései. Jelen voltak továbbá az akadémia részéről Deák Farkas és a Kisfaludy-társaság részéről Szász Béla. A tüzeltő-egylet zenekarával s a dalegyletek és ipartársulatok lobogóikkal jelentek meg. A Széchenyi-térről a takarékpénztári palota elé vonulván a menet, kezdetét vette az ünnepély. A szózat elnéklése után, melyet az összes dalegyletek együttesen adtak elő, Lázár Ádám hazafias beszédet mondott, mely után a közönség viharos és szünni nem akaró éljenzése közt levonták a leplet a márvány emléktábláról, melyen az ismertetett felirat és jelvénye mellett ragyogott a Petőfi neve. Antalffy és Szilágyi kisasszonyok fehérbe öltözve, két felől az emléktáblát cser, babér és eleven virágu koszorúkkal ékítették. Az első emeleti erkély Petőfi arcképével volt díszítve, mely nemzeti szalagokkal és virágguirlandokkal volt körülveve. A lepel lehullása után Gyulai, Köpataki és Puska szavalata következett, melyek után Lénárt ünnepi beszédet tartott. A közönség élénk tetszéssel fogadta a beszédet. A himnus szabatos elnéklése után az imponáns menet a tüzeltő-zenekar hangjai mellett a Bem-szoborhoz tért vissza, hol Lázár elnök Bem nagyságát magasztaló beszéd kíséretében cserkoszorút helyezett a szoborra. Az ünnep 3-tól 5-ig tartott. Este 8 órákor társas vacsora volt a Transylvániában.

— **A marosvásárhelyi Bolyay-ünnep.** Marosvásárhelyről jelentik: A Bolyay-emlékkő és emléktábla leleplezési ünnep pénteken tartatott meg igen nagyszámú díszes közönség előtt. A menet délután három órákor indult meg a református főtanodától és vonult ki a köztemetőbe. Jelen voltak: a főtanodai előjáróság, a tanári és tanítói kar, a városi hatóság, számos testület képviselője, Bolyay Gergely, az ünnepelt fia, a magyar tudományos akadémia megbízottja dr. Martin Ferencz, a kolozsvári Ferencz József-egyetem küldöttéi dr. Réthy és dr. Szabó Károly, a kolozsvári egyetemi tanárok, a székelyegylet elnöke Hajós miniszteri tanácsos és alelnöke Deák miniszteri osztálytanácsos és még számos vidéki notabilitás. Az ünnepelt sirjánál az ifjusági dalkör hatásos alkalmi énekel nyitotta meg az ünnepélyt. Ezután Doc-

tor Antal kir. tanácsos főgondnok alkalmi beszédet tartott, mire az emlékkő lelepleztetett. A díszes emlékkő syenit köből Budapestén Jablonsky műtermében készült és következő felirata van: «Bolyay Farkas a m.-vásárhelyi ref. kollégiumban 1804—1856. a mennyiség- és természettanára, sz. 1775-ben, megh. 1856-ban. Közadakozásból. A kollégium előjárósága. 1884». Az emlékbeszédet Bedőházi kollégiumi tanár tartotta köztetszés közt. Ezután a marosvásárhelyi dalkör énekelt. A köztemetőből a gyülekezet Bolyay volt lakásához vonult, hol Konec tanár az ünnepelt utóda méltatta Bolyay érdekeit, mely után az emléktáblát leleplezték. A leleplezés után Bolyay Gergely megható szavakban mondott köszönetet a kegyeletes ünnepély rendezéseért. A dalkör éneke után Borosnyai polgármester törvényhatósági intézkedés folytán a lakóház előtti utcát Bolyay-utczának nevezte el. Az ünnepély este a Domokos-féle vendéglőben lakomával végződött.

— **A székelyföldi iparosgyűlés** Maros-Vásárhelyt vasárnap délelőtt tartatott meg az Apolló nagytermében. A gyűlésen a helybeli és vidéki iparosok nagy számban voltak képviselve. Képviselőket küldöttek Kézdi-Vásárhely, Székely-Udvarhely, Székely-Keresztur, Seps-Szt-György, Szász-Régen és Torda. Maros-Vásárhelyről 20 társulat vett részt a gyűlésen. Elnökké választott Ráth Károly Budapestről, alelnökké Benigni Sámuel Kolozsvárról és Szathmáry Ferencz Maros-Vásárhelyről. Elnök tüzetesen körvonalozván a legfontosabb szervezkedési teendőket, különösen megnyugtatón parkodott a társulati vagyon további kezelése iránt általános táplált aggodalmat. Tárgyalatott a harmadik iparos kongresszus ügye, valamint a kiállítás ügy, melyekre azonban még határozat nem hozott. Végül az ipartársulat tényleges megalakulása a vagyonkezelést biztosító szakosztály szervezetétől tétetett függővé.

— **A „Székely mivelődési és közzgazdasági egylet”** közgyűlésére igen választékos közönség gyűlt fel folyó hó 25-én Maros-Vásárhelyt a megyeház nagytermébe. A gyűlést Hajós János elnök nyitotta meg igen szép beszéddel, azután Nagy Gábor titkár tette meg titkári jelentését, s a tárgysorozatba felvett ügyek nyertek elintéztet. Legérdekesebb tárgya volt a közgyűlésnek Szabó Károly felolvasása, melyet viharos éljenzés követett, s a tudós szerzőt és felolvasót Hajós elnök indítványára felállással ujjazott éljenzéssel is megtisztelte a díszes női és férfi közönség. Nehány percznyi szünet után Nagy Gyula érdekes felolvasása következett. D. u. fél 2 órákor diszebed volt. Az első poharat Hajós János egyleti elnök emelte a felséges uralkodóra és uralkodóház tagjaira, melyet a közönség felállva hallgatott és éljenzett. Az ebéd 4 órákor ért véget, 50-en vettek részt. Este 8 órákor táncvígálmal volt.

— **Különlegességek hazája** még ma is Oláhfalú. Mult hó 26-án értesítünk Oláhfalú egyik fogadója beszálván, elcsodálkozott, hogy a szekérszin egyik kőoszlopa mellett egy érczfűtőben a tűz égett. Tudakozódás után azon felvilágosítást nyerte, hogy a felemelkedő füst száritja és edzi a zsindelyt, a kályha melege pedig becsalja a vendégeket. Aztán mondja valaki, hogy az oláhfalviak nem okosok. (!?)

— **A kolera.** Rómában szept. 25-én az a hír terjedt el a városban, hogy a Vatikánban két koleraeset fordult elő; a hír szerint egy abbé s a svájzi gárda egy tagja betegedtek meg. Kitűnt azonban, hogy mindössze is erős láz kitöréséről van szó. Genuában magánjelentések szerint 80 betegedési eset fordult elő. Szeptember 26-án egész Olaszországban 220 kolera-halálozás történt; ebből 20 esik Genuára és 90 Nápolyra.

— **Megjelent** „Vörösmarty összes művei”-nek 11. és 12-ik füzet. E füzetekben a nagy költőnek Gyulai Pál által írt életrajza kezdődik. Ezekben van továbbá Zalán futása, Cserhalom, Tündérvölgy és Délsziget. A mű ára füzetenként 35 kr s Méhner Vilmosnál Budapesten kapható.

érezem, hogy hideg van furódik oldalomba. Elvesztettem eszméletemet, s csak itthon tértem magamhoz. Favágók találtak meg az erdőben, véreben. Az a rettenetes ember, hogy a gyanut magáról elhárítsa, kivitt az erdőre, s ott sorsomra hagyott.

Egy félévig feküdtem súlyos sebeimben, s talán ez mentett meg az örüléstől, mert lelkem ez alatt pihent. Lassanként felüdültem s elég dolgom volt leshelyemet ismét elfoglalni. Még egyszer akartam találkozni azzal az emberrel. Időnként kutatásokat tettem a hegyszakadánál is, hol két ízben oly csodálatosan eltűnt, azonban egyik sem vezetett eredményre. Gombos többé nem jelent meg és a buvóhelyet nem sikerült felfedeznem. Hónapok multak, s én kezdtem sorsommal kibékülni. A folytonos munka és te fentartottatok. Egy év múlva egy hiteles hatósági bizonyítványt kaptam, am haláláról Romániából, s ezzel be lett fejezve a szomorú dráma, mely életboldogságonat megsemmisíté. Sohasem tudtam meg, hogy nóm önként követte-e azt az embert, vagy elraboltattott. Gombos csak két év múlva tért a faluba vissza, s én sohasem találkoztam többé vele. És most, fiam, tudod élettörténetemet,

— Szegény jó atyám, mennyit szenved-

tél te! — szolt az ifjú, ki halovány arczezal hallgatá végig az apa elbeszélését.

— De ez még nem minden, — szolt az öreg, mélyen sohajva — a mit még mondani akarok, az csak téged érdekel s az fogja a te legnagyobb boldogtalanságot képezni. Gombosnak nem volt felesége.

Az öreg sokáig hallgatott, mintha küzdött volna magával, hogy kimondja-e a döntő szót. Végre lassu tompa hangon szolt:

— Így tehát az a lány, az anyád leánya — — — testvéred.

— Nagy Isten! mit mondasz atyám?! — sikoltott fel az ifjú halálsápadt arczezal.

— Tudtam, édes fiam, hogy szavaim megölik szívedet, azonban legyen erőd elviselni a csapást, mint atyád eltudta viselni szenvedéseit. Jobb most tudni, mint akkor, midőn már késő.

Az ifjú úgy ült ott egy szó nélkül, me-rev, sápadt arczezal, mintha az élet elszállt volna.

Az öreg Törös ég felé emelé könnyes szeméit s reszkető hangon suttogá:

— Istenem, mit vétettem ellened, hogy ennyire büntetsz!?

(Folytatása következik.)

Meghívók.

A háromszéki „Erzsébet árvaleánynevelő intézet” folyó évi rendes közgyűlése október hó 5-ik napján délutáni 1½ órakor, K.-Vásárhelyen, a tanácskaszál fog tartatni, hová az alapító és rendes tagok s minden barátai a nemes ügynek bizalommal meghívóznak.

Főbb tárgyai a gyűlésnek:

1. Titkári, igazgatói, pénztárnoki, iskolaszéki, bizottsági jelentések az intézet anyagi és szellemi állapotáról.
2. Értésítés a nagyméltósági miniszter ur által építésre utaltatványozott összegekről, s annak az építésre felhasználása végett eddig tett s folyamatban levő intézkedésekről.
3. A nagyméltósági miniszter urnak állam segély felemelése iránti jelentés.
4. Az 1884-ik évi költségeloirányzat.
5. Új árvák felvétele iránti határozat.
6. A múlt gyűlésből folyó több intézkedéséről értesítés, s szükséges további rendelkezés.
7. Tiszttüjtés.
8. Több folyó ügyek elintézése, indítványok.

Zágon, 1884. szept. 25.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

A K.-Vásárhelyen felállítandó közkórház folyó évi rendes közgyűlése október hó 5-én délutáni 2½ órakor, K.-Vásárhelyen, a tanácskaszál fog megtartatni, hová mindazokat, kik e szent ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Jelentések: titkári: az intézet múlt évi életmozgásáról, pénztárnoké: a vagyonállásról, számadásvizsgáló bizottságé: a számadásokról.
2. Bejelentés az országos Vöröskereszt-egyletnek a kórház részére megszavazott összegekről.
3. Az épület átalakítási és felszerelési költségeinek betérjesztése és azoknak jóváhagyása.
4. A kórház megnyitásának tudtul adása.
5. Tanácskozás a felett, hogy az intézet részére új alapot teremteni miből s mi módon lehetne?
6. Az államsorsjáték kérvényére a király signatúrájának megnyerése felőli előterjesztés.

7. Más folyó ügyek elintézése, indítványok stb.

Zágon, 1884. szept. 25.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

A k.-vásárhelyi Stephanie-menház folyó évi rendes közgyűlése K.-Vásárhelyen, a tanácskaszál október hó 5-ik napján délutáni 4 órakor fog megtartatni, hová az alapító és rendes tagokat s minden érdeklődő ügybarátot bizalommal meghívunk.

A gyűlés főbb tárgyai:

1. Előterjesztések: titkári, pénztárnoké, számadási bizottságé az intézet mostani állapotáról.
2. A jövő évi költségvetés megállapítása.
3. Új tagok felvétele a menházba.
4. Fölmentése a tisztikarnak.
5. Bizottságok kiküldése számadás vizsgálatára s jegyzőkönyvhitelesítésre.
6. Kisebb folyó ügyek felőli intézkedések, határozatok.

Zágon, 1884. szept. 25.

Br. Szentkereszty Stephanie,
elnök.

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Mórincz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

A brüni kis lutri.

H u z á s szeptember 24-én.

69. 48. 73. 72. 9.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru-
és érték tőzsdén.

Szeptember 30-án.

Magyar aranyjárdék 6%	122.25
Magyar aranyjárdék 4%	92.95
Magy. papirjárdék 5%	88.70
Magyar vasúti kölcsön	142.50
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.—
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	119.—
M. keleti vasúti államköt. III. „	101.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	100.50
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	100.—
Temes-bánati földteherm. kötvény	100.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	100.25
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	100.—

Horvát-szlavon földteherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.75
Magyar nyerevény-sorsjegy kölcsön	114.25
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	115.25
Osztrák járadék papirban	80.60
Osztrák járadék ezüstben	81.50
Osztrák járadék aranyban	103.—
1860. államsorsjegyek	134.50

Osztrák-magyar bankrészvény	850.—
Magyar hitelbank-részvény	289.25
Osztrák hitelintézet-részvény	290.20
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.75
20 frankos arany	9.66
Német birodalmi márka	59.65
London (2 havi váltókért)	121.60

A t. cz. magyar olvasó közönséghez!

Tisztelettel értesítjük a t. cz. magyar olvasó közönséget, hogy „GONDÜZŐ” ezimén új szépirodalmi heti lap jelent meg kiadásunkban, melyre vonatkozva megismertetjük következő programunkat:

Távol tartva magunkat minden pártoskodástól, azt a feladatot tűztük magunk elé, hogy lapunkat a legszigorúbb erkölcsi elvek szerint szerkesztjük, úgy, hogy azt minden anya bátran adhatja serdülő leánya kezébe; a magyar irodalmat tehetségünk szerint fogjuk ápolni, és nemzetünk kedvelt íróinak legjobb munkáit közöljük, különös súlyt fektetve a regényirodalomra, adni fogunk beszédeket, költeményeket, vidámitó humorizmusokat, a közmívelést előmozdító természetrajzi, földrajzi, ország- és népiismereti vázlatokat, a kertészetet és háztartást érdeklő tanulságos közleményeket, azonkívül tekintettel leszünk a jelesebb külföldi regényekre is.

Támogatva legkiválóbb íróink által, minden törekvésünket oda irányozzuk, hogy lapunkat folyvást tökéletesítsük és emeljük, hogy oly családi lapot nyújthassunk a hazai olvasó közönségnek, minő, tekintve a legnagyobb gonddal választott, dus tartalmat, a pompás kiállítást és a fölöttébb olcsó árt, hazánkban mostanig még nem jelent meg és — joggal mondhatjuk — mely a házhoz kitölteni lesz hivatva.

Első számunkat következő munkatársakkal kezdjük: P. Szathmáry Károly, Mikszáth Kálmán, Kazár Emil, Margitay Dezső, stb.

A második számban érdekesítő, nagyszabású történeti regényt kezdünk meg P. Szathmáry Károlytól e czimén:

„Székely támad, székely bánja.”

A negyedik számban Mikszáth Kálmán, fiatal íróink e matadorja szokott kedélyes és megragadó modorával kisebb regényt fog közölni a fővárosi életből.

A hatodik számban nagyobb társadalmi regényt kezdünk meg Dr. Sziklay Jánostól. Szigorúan és lelkiismeretesen tartva szemelőtt programunkat, az a biztos remény kecsgetet minket, hogy a „GONDÜZŐ” kedvelt olvasmányává válik minden művelt család körben és érdemes lesz arra, hogy valóságos gond üzővé legyen és valódi házi kincset képezzen arra nézve, ki szünőráiban érdekes olvasmányt akar foglalkozni.

Előfizetési feltételek:

A „GONDÜZŐ” szépirodalmi heti lap megjelen minden vasárnap 3 ivnyi tartalommal, azonkívül a képes czimlappal ellátott borítékon két oldalnyi hasznos tudni valókkal és talányokkal, a következő előfizetési árak mellett:

Egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 15 kr.

A jutalmakat illetve is arra törekedtünk, hogy előnyt nyújthassunk t. előfizetőinknek.

Tetemes áldozatok árán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy kizárólag előfizetőink számára olajnyomatú, eredeti magyar festményeket sokszorosítottunk, minek következtében minden fél éves előfizetőnknek egy, az egész éveseknek pedig két képet adhatunk. E képek jól és tartósan készített, mosható arany keretben, 84 cent. magasak és 70 cent. szélesek, egészen készen a felfüggesztéshez, és egy darab ára csakis 2 frt. E képek a következők:

Szent István király. Kossuth Lajos. Deák Ferencz. Petőfi Sándor.
Vörösmarty Mihály.

Továbbá a következő életképek:

Vasárnapi mulatság falun. Czigánytanya az erdőben. Csikós élet. A puszták fia. Mutatvány számokkal szívesen szolgálunk díjtalanul és bérmentesen, gyűjtőknek 10 előfizető után egy tiszteletpéldányt adunk.

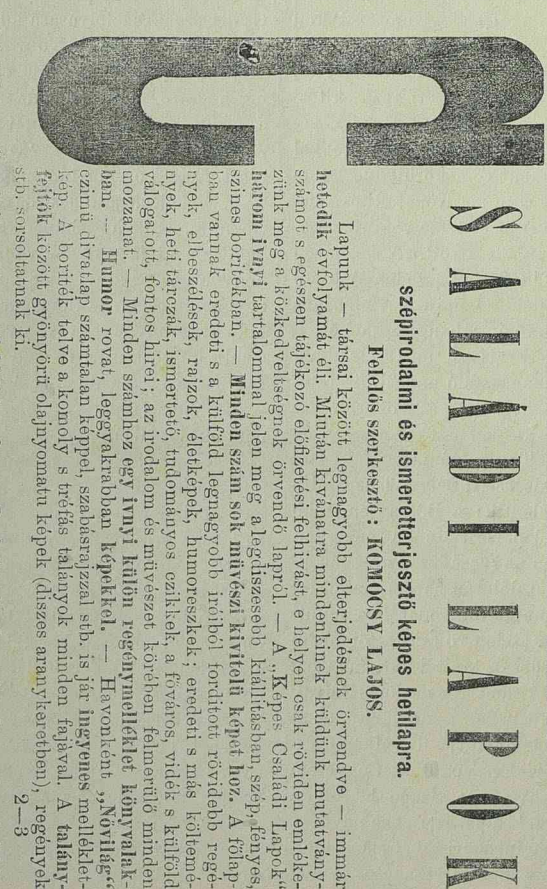
A t. cz. hazai olvasó közönség részéről élénk részvételre számítva, reméljük, hogy vállalatunkat a tökély legmagasabb fokáig emelhetjük és tisztelettel kérjük hazai irodalmunk becses pártfogóit, hogy minket e hazafias vállalatunk előmozdításában tehetségünk szerint pártfogolni kegyeskedjenek.

Tisztelettel

a „Gondüző” szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, belső dob-utca 14.

2-2

A folyó évenyegében külön regény-melléklet, „Searpa Reche” kitűnő, cselekvénygazdag, értékes regényt adjuk. — Mutatványszámot a kiadóhivatali kivanatra bármikor küld bérmentesen. — Előfizetési ár: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

VII. évfolyam.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

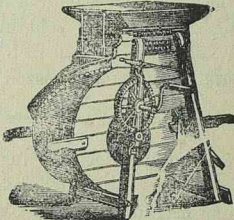
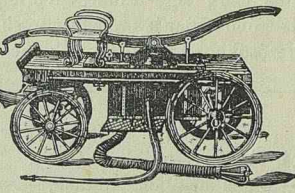
A KÉPES
szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.
Felelős szerkesztő: KOMÓSY LAJOS.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedtségnek örvendő — immár hetedik évfolyamát éli. Mintán kívánatra mindenkinek küldünk mutatvány-számot s egészen tájékozó előzetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkeveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Saládi Lapok” hatron ivnyi tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban szép, fényes, színes borítékban. — Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz. A fölapon vannak eredeti s a kütőlő legnagyobb iróiból fordított rövidke regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humorizmusok; eredeti s más költemények, heti társzék, ismerető, tudományos czikkek, a főváros, vidék s kütőlő válogatott, fontos hírei; az itódom és művészet körében felmerülő minden mozzanatot. — Minden számhoz egy ivnyi külön regény-melléklet könyv alakban. — Humor rovat, jegyzékben képekkel. — Hasonként „Novellák” című divatlappal szembeállított képek, szabványos stb. is jár ingyenes melléklet-képek. A boríték telve a komoly s tréfiás talányok minden fájával. A talány-fájók között gyönyörű olajnyomatú képek (díszes aranykeretben), regények stb. sorsolatlanként.

WASS és RIEMER

25-52

vaskereskedése,
gazdasági gépek,
FECSKENDŐK,
tüztöltő szerelvények és
harangok
állandó gyári raktára
és kiállítása
Sz.-Udvarhelyt.

Mint hazánk leghíresebb és megbízhatóbb gyárosainak képviselői, ajánljuk a következő, nagy választékban készletben levő gazdasági gépeket, eszközöket és szerelvényeket:

Soproni Seltnerhofer Frigyes és fiától: tüzi fecskendők, tüztöltő-szerelvények és harangokat.

Budapesti Grossmann és Rauschenbachtól: kitűnő, legjobban szerkesztett kézi, löreji járgányos cséplőgépek és rostákat.

Budapesti Brogle Jozseftől: konkolyválasztó trieurók, szórórösták és kukuricamorzsolókat.

Mosonyi Kühne Edétől: Hungaria Drill sorbavető gépek, lokapák, ekék és boronák, szecska- és repavágó gépek.

Budapesti Kotz Páltól: szecska-, repavágók, rostáló-, daráló-, vető-, boronáló- és összes ekéit.

Továbbá: Angolhon legelső gyárosa lincolni Clayton és Shuttleworthtól: gőzcséplők- és mozdonyokat. — Bécsi Tanczos Rezsőtől: tüzi és betörés ellen biztos pénzszekrényeket.

Minden elősorolt gazdasági gépek, tüzi fecskendők, tüztöltő szerelvények és harangokból nagyválasztékú raktárt tartván, felhívjuk a nagyérdemű gazdaközönséget annak megtekintésére. Gépeink könnyű járása, szolid szerkezete és czélszerű használhatóságáról mindenki személyesen meggyőződhetik, mire nézve készek vagyunk a felelősséget elvállalni. — Magunkat a n. é. közönség szíves jóindulatába ajánlván, kérjük minél gyakoribb megbízásait.

Kiváló tisztelettel
WASS és RIEMER